

זֶה. אֲכַל (שם) הַבֵּיטוֹ אֶל צוֹר
חֲצַבְתֶּם וְאֶל מַקְבַּת בּוֹר נִקְרַתֶּם.
זוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרַת אֲלֵיהֶם
אֶת קִרְבְּנֵי לַחֲמֵי וְגו'. כְּתוּב
(שְׁמוּאֵל א-טו) הַחֲפִץ לֵה' בַּעֲלוֹת
וּזְבָחִים כְּשִׁמְעַע בְּקוֹל ה' וְגו'. אֵין
רְצוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂיִתְחַיֵּב
בְּן אָדָם וְעַל חוּבוֹ יִקְרִיב קִרְבָּן.
אֵלָּא קִרְבָּן שֶׁהוּא בְּלֵי חוּבָה, זֶהוּ
קִרְבָּן שְׁלָם, וְנִקְרָא שְׁלָמִים.
וְקִרְבָּן תְּמִיד גַּם כִּף, וְאֵף עַל גֵּב
שֶׁמִּכְפָּר עַל חוּבוֹת.

רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (תְּהִלִּים נא) זְבַחֵי
אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁפָּרָה וְגו'. פְּסוּק
זֶה פִּרְשׁוּהוּ, שֶׁרְצוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, אֵין רְצוֹנוֹ בְּקִרְבָּן שֶׁל אָדָם
עַל חֲטָאִיו, אֵלָּא רוּחַ נִשְׁפָּרָה.
וּבְנֵי אָדָם לֹא יוֹדְעִים מַה אוֹמְרִים.
וְכִף שִׁמְעֵנוּ מִהַמְּנוּרָה הַקְּדוֹשָׁה,
שֶׁכַּאֲשֶׁר בָּא אָדָם לְהִטְמֵא
בְּחֲטָאִיו, מִמְּשִׁיף עָלָיו רוּחַ מִצַּד
הַטְּמֵאָה, וּמִתְגַּאֵה עַל הָאָדָם
וְשׁוֹלֵט עָלָיו לְכָל רְצוֹנוֹ. וְאוֹתוֹ
צַד הַטְּמֵאָה מִתְגַּבֵּר בְּכחוֹ
וּמִתְחַזֵּק, וְשׁוֹלֵט עָלָיו שֶׁיַּעֲשֶׂה
רְצוֹנוֹ. בָּא אָדָם וְשׁוֹלֵט עָלָיו
לְהִטְהַר - מִטְּהוּרִים אוֹתוֹ.

בְּזִמְנָן שֶׁהָיָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם,
הַקְּרִיב קִרְבָּנוֹ - כָּל כִּפְרָה שְׁלוֹ
תְּלוּיָה עָלָיו, עַד שֶׁהִתְחַרַּט וְשָׁבַר
לְאוֹתָהּ הַרוּחַ מִתּוֹךְ גְּאוֹתוֹ
וְהִשְׁפִּיל אוֹתָהּ. וְזוֹהִי הַשְּׁבִירָה
שֶׁל אוֹתָהּ דְרָגָה שֶׁל טְמֵאָה.
וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּרְתָּ אוֹתָהּ רוּחַ
הַטְּמֵאָה וּמִקְרִיב קִרְבָּנוֹ, זֶהוּ
שֶׁמִּתְקַבֵּל בְּרְצוֹן כְּמוֹ שֶׁצָּרִיף.

וְאִם לֹא נִשְׁבַּרְתָּ אוֹתָהּ רוּחַ, אֵין
קִרְבָּנוֹ כְּלוּם, וְנִמְסָר לְכָלֵבִים,
שֶׁהֵרִי קִרְבָּן זֶה אֵינוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, אֵלָּא מִהַכְּלָבִים.
וּמִשׁוּם זֶה זְבַחֵי אֱלֹהִים כְּמוֹ
שֶׁצָּרִיף הוּא רוּחַ נִשְׁפָּרָה, שֶׁיִּשְׁבַּר

וְלֹא־חֲדָא לְהֵאֵי צָדֵק, לָא תִּסְתַּכְּלוּן בָּהּ
בְּלַחֲוּדָהָ כְּשֶׁאֵר בְּנֵי עַלְמָא, דְגִרְמוּ מִיִּתְהָ
לְגִרְמִייהוּ עַל דָּא. אֲכַל (שם) הַבֵּיטוֹ אֶל צוֹר
חֲצַבְתֶּם וְאֶל מַקְבַּת בּוֹר נִקְרַתֶּם.

זוֹ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרַת אֲלֵיהֶם אֶת קִרְבְּנֵי
לַחֲמֵי וְגו'. (בְּמִדְבָר כח) כְּתִיב (שְׁמוּאֵל א טו) הַחֲפִץ
לֵי בַּעֲלוֹת וּזְבָחִים כְּשִׁמְעַע בְּקוֹל יי וְגו'. לִית
רַעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, דִּיחֻוב בַּר נֶשׁ,
וְעַל חוּבִיָּה יִקְרִיב קִרְבָּן. אֵלָּא קִרְבָּן דִּיאִהוּ
בְּלֵי חוּבָה, דָּא אִיהוּ קִרְבָּן שְׁלָם, וְאִקְרִי
שְׁלָמִים, וְקִרְבָּן תְּמִיד אוּף הִכִּי, וְאֵף עַל גֵּב
דְּמִכְפָּר עַל חוּבִין.

רַבִּי אֲבָא פָּתַח, (תְּהִלִּים נא) זְבַחֵי אֱלֹהִים רוּחַ
נִשְׁפָּרָה וְגו'. הֵאֵי קָרָא אוֹקְמוּיָהּ, דְרַעוּתָא
דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, לָא אֲתַרְעֵי בְּקִרְבָּן דְּבַר
נֶשׁ עַל חוּבוֹי, אֵלָּא רוּחַ נִשְׁפָּרָה. וּבְנֵי נֶשׁ
לֹא יוֹדְעֵי מַאי קָאמְרִי, וְהִכִּי שִׁמְעֵנָא מִבוּצִינָא
קְדִישָׁא, דְכַד אֲתִי בַר נֶשׁ לְאִסְתַּאֲבָא בְּחוּבוֹי,
אֲמִשִּׁיף עָלֵיהּ רוּחַ, מִסְטָרָא דְמִסְאֲבָא, וְאֲתַגְּאֵי
עַל בַּר נֶשׁ, וְשְׁלִיט עָלֵיהּ לְכָל רַעוּתָא. וְהֵהוּא
סְטָרָא מִסְאֲבָא, אֲתַגְּבַר בְּחִילֵיהּ וְאֲתַתְּקַף,
וְשְׁלִיט עָלֵיהּ לְרַעוּתֵיהּ. אֲתִי בַר נֶשׁ וְשְׁלִיט
עָלֵיהּ לְאִתְדַכָּאָה, מְדַכָּאִין לֵיהּ.

בְּזִמְנָא דְהָוָה בֵּי מִקְדָּשָׁא קַיָּים, אִקְרִיב
קִרְבְּנֵיהּ, כָּל כִּפְרָה דִּילֵיהּ תְּלִיָּא
עָלֵיהּ, עַד דְאֲתַתְּחַרַּט, וְתַבַּר לְהֵוּא רוּחַ מְגוֹ
גְאוּתָא דִּילֵיהּ, וּמֵאִיף לֵיהּ. וְדָא הוּא תְּבִירוֹ,
דְּהֵוּא דְרָגָא דְמִסְאֲבָא. וְכַד אֲתַבַּר הֵוּא רוּחַ
מִסְאֲבָא, וְקִרְיב קִרְבְּנֵיהּ, דָּא אִיהוּ דְאִתְקַבֵּל
בְּרַעוּנָא כְּדִקָּא יָאוּת.

וְאִי לָא אֲתַבַּר הֵוּא רוּחַ, לָאו קִרְבְּנֵיהּ כְּלוּם,
וּלְכָלֵבִי אֲתַמְסָר, דְּהָא קִרְבָּנָא דָּא לָאו
דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא, אֵלָּא מִכְּלָבִי. וּבְגִין כִּף זְבַחֵי אֱלֹהִים כְּדִקָּא יָאוּת,

אותה רוח טמאה ולא תשלט. ועל זה מי שישבר אותה כמו שצריך, עליו פתוב, (תהלים עח) רוח הולך ולא ישוב. שיהיה אותו אדם בהבטחה שלא ישוב אצלו לעולמים. זהו שפתוב ולא ישוב. לב נשבר ונדפה - אותו אדם שלא התגאה ולא התענג בתענוגי העולם - אלהים לא תבזה, בכבוד הוא אצלו.

צו את בני ישראל (במדבר כח). מהו צו? זה עבודה זרה, פדי שלא יכניס עצמו להטמא ברוח טמאה, שהיא עבודה זרה ממש. רבי אלעזר פתח, (שיר השירים ה) פאתי לגני אחתי וגו'. פסוק זה בארוהו, אבל יש דברים נסתרים בקרבן (ששה סדרים בקרבן) כאן, והכל נתבאר. אמר לו רבי שמעון, יפה הוא שהתחלת הדבר, וסתמת, תאמר. (סתמת מדוע?) אמר, משום שראיתי בספרו של חנוך דבר ולמדתי. אמר, תאמר אותו הדבר שראית ושמעתי.

אמר, הכל דבר אחד, הקדוש ברוך הוא אמר את זה, פאתי לגני, בגלל שכל קרבנות העולם כאשר עולים, כלם עולים לתוך גן עדן בתחלה, סוד כנסת ישראל. וכיצד? בראשונה ובהתחלת הקרבן, בשעה שאדם מודה על חטאיו, ושחיתתו וזריקת דמו על המזבח.

עתה יש להסתפל, איך אותן רוחות קדושות נהנות מזה, ומה טעם של קרבן בהמה, והרי יותר היה ראוי לאדם לשבר אותה הרוח ולשוב בתשובה, ומה הטעם של שחיתת הבהמה ולשרפה באש המזבח?

אלא סוד הוא, משום שיש בהמה שרובצת על אלה הרים, ואף

הוא רוח נשברה, דיתבר ההוא רוחא מסאבא, ולא ישלוט. ועל דא מאן דיתבר ליה פדקא יאות, עליה פתיב, (תהלים עח) רוח הולך ולא ישוב. ליהוי ההוא גברא באבטחותא, דלא יתוב לגביה לעלמין. דא הוא דכתיב, ולא ישוב. לב נשבר ונדפה, ההוא גברא דלא אתגאי, ולא אתענג בענוגין דעלמא, אלהים לא תבזה, ביקרא איהו לגביה.

צו את בני ישראל. (במדבר כח) מאי צו. דא עבודה זרה. בגין דלא ייעול גרמיה לאסתאבא ברוח מסאבא, דאיהו עבודה זרה ממש.

רבי אלעזר פתח. (שיר השירים ה) פאתי לגני אחתי כלה וגו'. האי קרא אוקמוה, אבל אית סתרים בקרבנא (ס"א שית סדרין דקרבנא) ה"א, וכלא אתמר. אמר ליה רבי שמעון, יאות הוא, דשרית מלה, וסתמת, אימא. (ס"א נסתמת אמאי) אמר, בגין דחמינא בספרא דחננוך מלה, ואוליפנא. אמר, אימא ההיא מלה דחמית (דף ר"מ ע"ב) ושמעתי.

אמר פלא חד מלה, קדשא בריך הוא אמר דא, פאתי לגני, בגין דכל קרבנין דעלמא כד סלקין, פלהו עיילין לגו גנתא דעדן בקדמיתא, רזא דפנסת ישראל. והיאך בקדמיתא ושירותא דקרבנא, בשעתא דבר נש אודי חטאוי עליה, ונכיסו וזריקו דדמיה על מדבחא.

השתא אית לאסתפל, היאך אינון רוחין קדישין אתהנון מהאי. ומאי טעמא דקרבנא דבהמה, והא תיר הוה סגיא, לתברא בר נש ההוא רוחא, ולא תבא בתיובתא מאי טעמא נכיסו דבהמה, ולאוקדא ליה בנורא דמדבחא.

אלא רזא הוא, בגין דאית בהמה דרביעא על אלה טורין, ואלף טורין